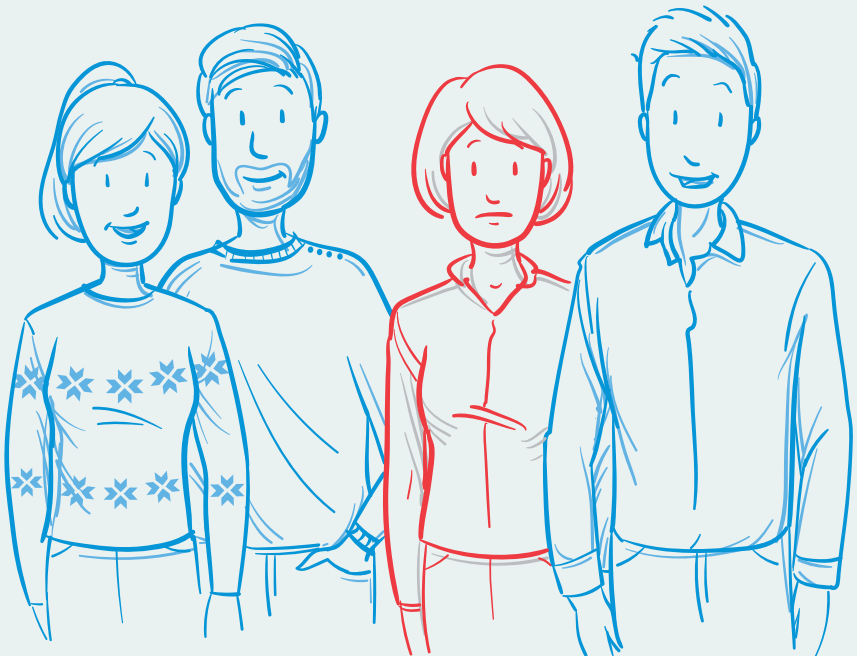

VEGLEIÐING

At taka væl ímóti nýggjum
arbeiðsfelaga, sum er
flýggjaður undan kríggi

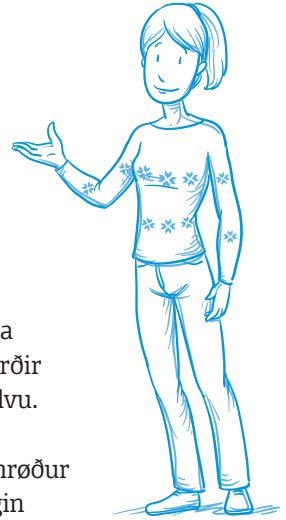
Ein arbeiðsfelagi, sum er flóttafólk – ávirkaður av kríggi og flýggjan

Allar flestu fólk kenna seg sperd, tá ið tey skulu fara frá heimlandinum, flýggja og skulu seta føtur undir egið borð í einum nýggjum landi. Tað er vanligt at vera ávirkaður av kríggi og flýggjan, og hjá allar flestu fólki linka árinini og leggja seg eftir eina tíð. Hjá summum hvørva árinini tó ikki og menna seg til eitt rættuligt trauma av tí, sum tey hava upplivað.

Sjálv móttøkan á arbeiðsplássinum ger stóran mun. Tað, at tað er róligt, støðugt og trygt á arbeiðsplássinum, kann stuðla nýggja arbeiðsfelaga tínum at trívast hóast traumur.

- ✓ **Umhugsa at brúka mentor** ella at knýta ein “buddy” á arbeiðsplássinum, sum kann stuðla nýggja felaganum at koma upp í tann sosiala og fakliga felagsskapin á staðnum.
- ✓ **Vís at tú skilur**, um nýggi felagin hevur tørv á serligum fyriliti t.d. hevur ilt við at fara í kjallaran, kennir seg ótryggan í myrkum rúmum, av hørðum ljóði ella líknandi. Ver umhugsin og finnið loysnir saman.
- ✓ **Góðtak at tað tekur tíð** at finna seg til rættis í øllum tí nýggja – og ivast ikki í at spyrja, tá ið tú ivast. Tað verður sum oftast tikið sum, at tú hevur áhuga fyri nýggja felaganum og sýnir honum/henni umsorgan.

- ✓ **Ger skipanir og greiðar karmar** við at geva nýggja felaganum rutinukendar uppgávur og vegleið fleiri ferðir í uppgávuni um neyðugt. Ger lýsingar ella eina dagtalvu.
- ✓ **Brúka tulk** til setanarsamrøðu og aðrar týðandi samrøður um neyðugt. Tað hevur týðning, at nýggi arbeiðsfelagin skilur setanartreytir, lønarviðurskifti, arbeiðsuppgávur o.t. Google translate ella líknandi appir rigga væl til styttri boð.
- ✓ **Brúka tekningar og myndir** um neyðugt ella vís, hvussu uppgávan skal loysast, so tú tryggjar tær, at báðir partar skilja. Traumur kunnu gera tað trupult at savna seg og at minnst uppgávur, so meiri tú stuðlar minninum, tess betri.

Dømi um reaktiónir og eyðkenni, sum nýggi arbeiðsfelagin kann uppliva, eru:

- Sum heild tung/ur í huga og stúrin
- Illt við at savna seg ella minnst
- Móð/ur, ilslig/ur og ófriðarlig/ur av vánaligum náttarsvøvni
- Pínu í t.d. ryggi og nakka ella høvuðpinu
- Líttan hug at vera saman við øðrum og ilt við at hava álit á øðrum
- Kensluligar reaktiónir, sum t.d. at gráta uttan grund ella skjótari at gerast ørkymlað/ur og ill/ur
- Tolir illa gang ella hevur trupult við at vera í smáum rúmum

Góð ráð til at taka ímóti einum nýggjum arbeiðsfelaga við bakgrund sum flóttafólk

- ✓ **Greið frá**, at tað er týðningarmikið at halda steðgir á arbeiðs-plássinum. Legg inn smáar steðgir hvønn dag, har hann/hon kann hvíla seg og einki avrika.
- ✓ **Hugsa um**, hvussu kríggið ávirkar gerandisdagin í Føroyum. Tað er sannlíkt, at arbeiðsfelagin er stúrin um maka og/ella familju í heimlandinum. Spyr hvussu tað gongur, um lagið er ringt, men vís virðing, um hann/hon ikki vil tosa um tað.
- ✓ **Legg teg eftir** at fáa nýggja felagan upp í tað sosiala á arbeiðs-plássinum. Bið hann/hana koma við tær í steðgunum og hjálp honum/henni upp í samrøðuna.
- ✓ **Hugsa um óskrivaðar reglur** á tykkara arbeiðsplássi og vís á reglurnar. T.d. um fast pláss er í kantinuni ella um tað er neyðugt at bíða eftir boðum, áðrenn farið verður í gongd at arbeiða. Ver forvitin, um tú heldur onkra misskiljing vera. Tað kann vera trupult at læra nýggjar verumátar. Um neyðugt, endurtak óskrivaðu reglurnar javnan.

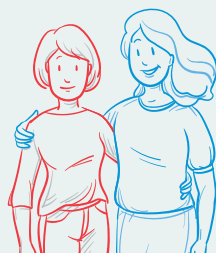
Brúka tulk til samræður

Gler skípanir og greiðar
karmar kring uppgávnar

Gler smáar steðgir

Brúka mentor-/buddyskipan

Greið frá við tækingum og
myndum

Ver skilligur og endurtak
óskrifaðar reglur

Tørvar tykkum meira kunning ella tulkatænastu?

Set tykkum í samband við Útlendingastovuna á **357979** ella **info@utlendingastovan.fo**.

Eru tit stúrin um flóttafólk, sum er í starvsvenjing?

Set tykkum í samband við Almannaverkið á **360000** ella **av@av.fo**